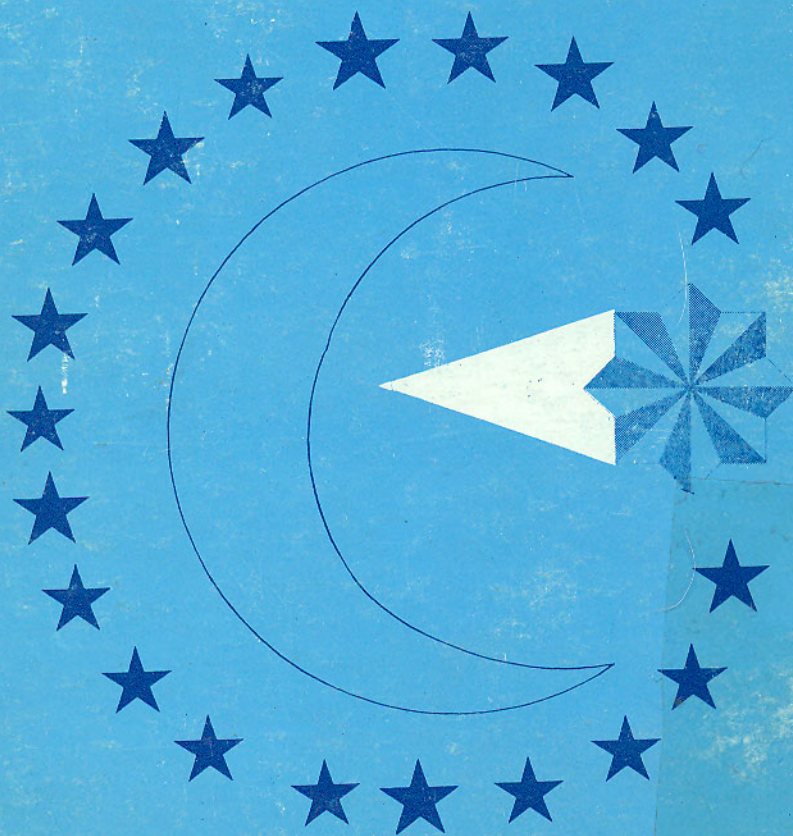

گۈنۈش ۱

سەنە سارى

(خۇي شەرىنىن چاغداش يازپچى و شاعىرلىرىندىن بىر تۇپلو)

اۋن سوز: م. كرىمى

سنه ساری

(خوی شهرینین چاغداش یازیچی و شاعیرلریندن
بیر تۇپلو)

اؤن سوز:
م. کریمی

زنگان

۱۳۵۸

ائلیمیز، دیلیمیز، یوردوموز ایتحاف

سنه ساری (خوی شهرینین چاغداش یازیچی و شاعیرلریندن بیر
تۆپلو). اؤن سوز: م. کریمی - زنگان: ۱۳۷۸.
۴۷ ص.-
۱. شعر ترکی - قرن چهاردهم. الف. کریمی، محمد رضا
مقدمه نویس عنوان.
PL ۳۱۴
۸۹۴

انتشارات زنگان

زنگان: خیابان ۱۷ شهرپور جنب اداره کل پست - شماره ۲۳ تلفن: ۵۴۰۳۹۸

نام کتاب: سنه ساری (خوی شهرینین چاغداش یازیچی و شاعیرلریندن بیر تۆپلو)

چاپ: نهضت

لیتوگرافی: بیان

صحافی: پویا

چاپ: اول

تیراژ: ۱۱۰۰

تاریخ انتشار: ۱۳۷۸

قیمت: ۲۰۰۰

شابک: ۹۶۴ - ۵۵۰۲ - ۲۲ - ۵

ISBN: 964 - 5502 - 22 - 5

اؤلو تانیرینین آدیلا

اؤن سوز

بوگون آذربایجان چاغداش ادبیاتی نه دئمک ایسته ییر؟ نه یی
ایزله ییر؟ سازی - سؤزو نه دیر؟ هرادبیاتدا - هانسی دیلده اؤلورسا -
اؤ دیلده یازان شاعیرلرین باجاریق، دوشونجه و دویغو عالمی
جانلانیر. ایندی ایسه بیزیم آنادیلیمیزده یازان شاعیرلر - بو ادبیاتین
اصیل معمارلاری - داها اورتا عصرلر کیمی یارین رعنا بؤیونا
وورولوب، قاشینی کمانا، گؤزونو باداما اوخشاتماییر، یثیشینه -
دوروشونا حیران قالماییر؛ ادبیاتیمیزین انکشاف یولو انسان
سئوهرلیک، انسانا محبت - سئوینج، انسانا حورمت اؤلموشدور.
شاعیرلریمیزی بیر-بیر نظرден کئچیردهک چؤخ اوزاق گئتمک گرهک
دئییلدیر. «سنه ساری» کتابی بیر شعر تۆپلوسو اولاراق «خوی»
شهری نین چاغداش و گنج شاعیرلری نین شعرلریندن بیر اؤرنهک
دیر. بورادا اوزه چیخان شعرلرین موضوعو و شعرلرین جانلاندیغی
ساحه، نظر وئرمک اوچون یئته رلی دیر. دؤغرودان دا بئله شاعیرلرین

اۇلماسىلە چاغداش ادبىياتىمىز ايرەلى گئىدىر و دوزگون انكشاف
يۇلۇنو تاپىر و بىز اينانيرىقكى شىرىمىز زامانلا آددىملايرىر، گون
موضوعلارنى آرايرىر؛ ايندى شىرىمىزىن اصيل مضمونو انسان،
سئورلىك، ائل دردنى سۇيله مك، ائل ديله يىنى تصويره آماق،
انسانين ايستەك و ايدئىالارنى آراشديرماق دىر. بو شىرىن اۇن
پلاتىندا دايدانان انسان و اۇنون ايستكلىرى، ايدئىالارى، وارلىغى و
حورمتى دىر. شىرىمىز انسانلار باغلى اۇلاراق فردى ايستك -
دويغولارى يوخ، بلكە تۇپلومسال ايستكلىرى آتلاتدرير. آذربايجان
شىرىن قول - قانادلارى آچىلىپ، يئنى سۇز دئمگە جان آتير؛
ايندى شىرىمىزىن اۇز سازى اۇز سۇزو واردىر. شىرىمىز انسانا
محبت، يوردا رغبەت، ائله حورمت بسلە مگى باغىرىر؛ بوتون بشريته
اوز چئويىر اۇز وارلىغىندان مدافعه ائدەرك انسانلارى گۇزەللىگە،
دوستلۇغا، انسانلىغا چاغىرىر. شىرىمىز ياساقلاردان كئچىپ،
آياغىندان زنجيرلىرى قىرىپ و بوگون دونيايا سۇزونو دئمك
ايستەيرىر؛ انسانلارلا قونوشور، انسانا خاطير ياشايرىر، انسانا خاطير
دپرچەلىر و انسانا خاطير دۇيوشور. شىرىمىزىن گئنىشلىگى و قول -
بوداغىنا دقتلە باخاندان سۇنرا جسارتلە دئە بيلەرىك يوردوموزون
و دىلىمىزىن ادبىياتى قاباقچىل، دۇيوشكن و گوزەل بىر ادبىياتدىر. بو
ادبىيات دىلىمىزىن گۇزەللىگىندان، ائلىمىزىن آغىر و حورمتلى
ياشايشىندان و يوردوموزون غوغالى باشىندان تۇرنەنمەسىنى
گۇستىرىر؛ نەقدەر باشى بالالى اۇلورسادا بوگون قانلاللارى
سىندىرىپ انسانلارى باغىرىر.

«سنه سارى» كتابى بو دەيرلى و گئنىش ساحەلى ادبىياتىمىزدان

بالاجا بىر اۇرنەك دىر و گۇزەل بىر اۇرنەك. خوى شىرىندە چالیشان و
يارادان گنج شاعىرلىرىمىزىن چۇخلوغونو بيلەرك، بورادا تىكجە آلتى
شاعىرىن شىرلىرى يئرلەشور: على قديم خانى، ل. خوشبخت، يحيى
صاحلو، رسول سفيدگر شهانقى، حميد آرغيش و قارا بولود.

بو شاعىرلىرى ياخىندان گۇرمەسمەدە، اثرلىلە دۇنە - دۇنە
تانيشام. بونلارنى يارادىجىلىقلارى اۇلكەمىزىن طالعىلە باغلى
اۇلوب، اۇزلىرى وطن، ائل و دىل نىسكىللىرىلە تارتىشان، ائل - اۇيا
دردنى چكن، وطن قايفىسىنا قالان درين دوشونجەلى، اينجە
دويغولو و انسان سئور شاعىرلىرىلر. بونلارنى اثرلىرى وطنىمىزىن هر
بوجاغىندا آليشان اۇچاقلارنى اۇدو و كۇزو اۇلموشدور، غزئەلر
توركجە ادبى صحيفەلىرىن بزه يى اۇلموش؛ نئجەكى «اميد زنجان»
درگىسىنى «گونش» ستونونو ايشىقلاندىران بو عزيزلىرىن
يارادىجىقلارى اۇلموشدور.

دۇغرىوداندا آنادىلىمىزىن ادبىياتىنى دىرچىلمە و
چىچىك لئەنمەسىنە سبب اۇلان بئله - بئله گنجلىرىن همت و غىرتلىرى
اۇلموشدور. وورغون دئمشىلى «هنرسىز ملتىن يوردو گونش سىز بىر
قارائلىق دىر» يوردوموزو ايشىقلا دۇلدوران، «اۇدلار يوردو» عنوانىنا
گووہنن آنا وطنىمىز بو هنر صاحبلىرىن همتلىرىندن آسلى دىر.
يوز آفرىن، مین آلقىش بو هنر صاحبلىرىنە.

چاغداش ادبىياتىمىزىن چئشىدلى قوللارى و قانادلارى واردىر.
شاعىرلىرىمىزىن دە بوتون ساحەلدە يئنى سۇزلىرى واردىر آما
«سنه سارى» شعر تۇپلوسوندا هاميدان آرتىق گۇز اۇنوندە جانلاناتان
ائىل قايفىسى و وطن دويغوسودور. سانكى شاعىرلىرى وطن

سئوهرليگى، ائل-اوبايا محبت و سئوگى بسله مگى، انسانا حورمت و سئوينج، داها دؤغروسو بو ساحه لرده ايره لى سورولن گؤزه ل ايدئالارى قبول ائده ك، اؤز ياراديجيقلاريندا اؤن پلانا آلميشلار. باخين! شاعير سارماشيقدان كؤرپو سالاراق سئلده ن كئچير ائله سارى، وطنه سارى؛ بو جانان كئچمه لر انسانلار اوغروندا دير. اؤ بيرى شاعير كيملگى نى سازيندان - سؤروندن، ايزيندن و تۇزونندان بللى اؤلدوغونو ايسته بير. «خوشبخت» شاعير، يارينى تاريخين قيزيل صحيفه لرينده، دردلى اوره گى نين درينليگينده، آتاسى نين عاشيقلار سؤزلىرى، وطنين كده رلى تۇرپاغيندا گؤروب، نيسگيل له نير؛ چونكى شاعير اؤزونو تاريخين توتقون سه سى آنلاير. ايندى اينانيرىق كى بو گؤركملى شاعيرلرين شعرلرينده تاريخ بۇيلانير، وطن سسله نير، انسان سئويلير، گونش گيزلى اؤلورسادا سحر ايشيقلانير.

بو ده يرلى و دردلى گنج شاعيرلريميزه بؤيوك نائلت لر ديله ييب گله جه گيميزين گونشلى و ايشيقلى گونلرى بو عزيزلرين ياراديجيلىقلاريندا آسيلي اؤلماغي نى دريندن اينانيرام عزيز اؤخوجولارى بو شعر دفترىتى اؤخوماغا دعوت ائديره م.

م. كرىمى

حميد آرغيش

ائل وئردن آد باتماز ناخيشلى مند يل

اٹل وئرن آد باتماز

«وارطان» نئچە لحظه اۇنا طرف شيغا يانين ائنديرديگى اغير ضربه لر آلتيندا هئچ بير حرکت اۇزوندن گوسترمەدن دايانيب، گاهدان تکجه اونون ووردوغو ضربه لر قارشيسيندا آياق لارين سرت يئره باسیردی... حيه طده اونلارين دۇره سين سايى اوتوزدان آرتيق اولان دۇستاق لار توتمودولار. اونلار وارطانين قانى سۇيوقلۇغوندا، هابئله اونا طرف يويورەنين اۇنونده هئچ بير قارشى ليق گۇسترمەدن دايانماسيندان تعجب لنىمىشدیلر. هامى اورايا توپلانلار دقتله اۇنلارين چکيش - برکيش لرينى تاماشا ائدیردیلر. وارطان اۇجابۇيلو، ائنلى کوره کلى قيرخ سانتيمتردن يۇغون قۇلونون عضله لرى اولان بير کيشى ایدی. اوزونون توکلرين تام ترکدن وۇروموش اۇلدوغو وکمرينه باغلادیغى قالين - قئيم بير قاييش اونا آرتيق بير اۆتکم لیک وئرمیشدی.

رنگى اصلى ده آغ، امما ترو چيرکدن قارايلا چالان قۇلسوز کۆينه يىنين آچيق ياخاسيندان، بير - بيرينه قيوريلميش قاراو اۇزون توکلرى کۆينه ييندن ديشارى پير تلامیشدی. بير دسته ده هۇرولموش باشى نين توکلرى ايسه دالدا بير نازیک کئش ايله باغلامیشدی. آچيق آلينى اوسته ده بير کؤهنه آمما دهشتلى ياراگۇرونوردو... اونا شيغايان «پارس» بير دۇنه ده وارطانين چئوره سينه دۇلاندى. بوکره آرخادان اونو توتدو، آمما زور

گلدیکده بارماقلارى وارطانين پىي لنىمىش بدەنيندن زويولده ييب آشاغى يا طرف سوزدو...

بیردن وارطان بير گۇز قيرپىمىندا، ساغ آلين «پارس» - ين آرىق، قيسا بۇيلو، قاييش - بالدير بدەنينه دۇلاييب، نئچە گز چئوره سينه دۇلانديراندا سونرا، الين اونون بدەنيندن بۇشلادی. «او» منيم بير اددىمىمدا اوزو اوسته يئره، سريلىدى. بير نازیک قان داملاسى اغزيندان باشلاياراق، تۇرپاغا بورونموش انگينه طرف سوزمه يه باشلادی.

اواللرى نين آياسينى حيه طين تورپاقلارينا باسيب يئردن قالخماق ايسته سەده، يۇرغونلوق وگو جسوزلوکدن يئنى دن يئره سريلىدى. دۇستاقلاردان اۇجادان آلكيش سسى قالخدى. وارطانين اوستونده، مرج لشه نلر نئچە نفر اورە کدن سئوينيرديلر...

وارطان مغرور جاسينا باشين گؤيه توتدو. «پارس» يازقودوغو کىمى قيافه سين ساللامیشدی. «پارس» اوسته نئچە نفر مرج لشه نلر بير - بيرى له ميريلداشيرديلار:

- اولدن آيدين ایدی اۇدوزوب!.. بيزيم آغليميزانه گلmişدی..

- چوخ ايت کىمى هافيلدادى... دئدى يىخارام!!

- بو نسل جماعتين تکجه سۇزلىرى اولور... بۇراخين بو سۇزلىرى...

وارطان بيردن:

- داها گولش چى يۇخدورمو؟ - دئدى.

سسینده بير گيزلى يانيدا دويولوردو...

منيم يانيمدا، دۇستاقلار آراسيندا دۇران «حيدر» نئچە لحظه ایدی کى دۇداق آلتى ميريلدا بيردى.

نئچە دفعه ايسته ديم اونلا دانيشام آمما بير گيزلى قورخو منى

چكىندىرىدى... آخىردا اۆزۈمۈ ساخلايانمايىپ، اۇنا طرف دۇنە رك :
 - «پهلوان حيدر!». سن ۱۰ - ۱۵ ايل پهلوانلىق ائديب سن.. جماعت
 سنى بيرائل پهلوانى كىمى تانىر... سنە حورمت ائدير... بورايانە او چون
 دوشدويوندىن ايشىم يوخ!.. آما ايستە ييرديم گۆرەم بونلاگولشە گيره
 بيلرسن مى؟ - دئە سۈال وئردىم.
 پهلوان حيدر هئىكل و قىافە اوزرە ايكى من هئىكل دە اۇلاردى. قالين و
 «خطايى» شكلىندە اولان توتاش بوغلارى آغزىنىن كنارىندىن
 اوزانمىش دى.
 پهلوان حيدر گۆزلىرى ايچرە بير پارلايش دۇيدوم.. دىلى له آلت
 دۇداغىن ياشلايىپ دئدى :
 - من جماعت آراسىندا پهلوان ايدىم، آما ايندى من جماعتىمدىن
 آيرىيام.
 ... هله مرجلشمە يەدە بير زادىم يوخ دور..
 نئچە لحظه سۇسدو. آما :
 - «بو اثر منى ميمونونا باخ ! منىم اونا گوجوم چاتارمى؟» سۇروشاندا من
 دئدىم :
 - من ايستىرەم اونون بئلىن يئره ووراسان.. مرجى اۇدوزسان من
 اۇدە يە جە يم..
 گۆزلىرىن - گۆزلىرىمە زىللە دى. آلاولو باخشىنىدىن قاچماق او چون
 باشىمى آشاغى سالدىم..
 - وارطان !. سن له گولشمك ايستىرەم - «پهلوان حيدر» وارطانى اوجادان
 هارايلا دى.
 بدەنىن سىلمكده اۇلان وارطان نئچە لحظه ترپنمەدن سوسقون يئرندە

داياندى. بيردن آلىندە كى قارا دستمالى يئره ووردو..
 دوستاقلار يئنى دن وارطانىن چئوره سىنە تۇپلاندىلار..
 نئچە دفعە «پهلوان حيدر» - ين آدى وارطانىن دۇرەسىن توتانلار
 طرفىندىن چكىلدى.. و دۇستاغىن حىه طيندە اولان قارۇوول لاريئنى دن
 تاماشا و مرجلشمك او چون جمع اۇلدولار. پهلوان حيدر دويمەلى
 قومرال رنگدە اولان كۇينە يى آينىندىن چىخارتدى. عضلەلى بدەنىن
 ايندى تىكجە قارا قۇلسوز كۇينە يى سىخىردى پهلوان حيدر سىن
 قولوندا بير «آى - الدوز» ناخشى دۇيولموشدو.. پهلوان حيدر نئچە
 دفعە قوللارىن يىغىپ آچدى.
 نئچە دفعە ايسە آشاغى - يوخارى آتلىدى..
 يئنه مرجلشمك باشلاندى. بو دۇنە مرجلش لىر احتياطلا داورانىردىلار..
 پهلوان حيدر آدىلى - سانلى و كۇهنە پهلوانلاردان ايدى... بعضى لىرى
 پهلوان حيدر اوستوندى مرجلشدىلر.. آما مرجلرىن چوخو يئنه
 وارطان اوستوندى ايدى..
 پهلوان حيدر وارطانىن قاباغىنا گئتمەدن دۇنوب گۆزلىرىن منە طرف
 سوزدوردو، سانكى ايستردى دئسىن : «ياخشى منى ايشە قويوبسان...»
 وارطانىن اوزونە باخاندا رضایت سىزلىك، بير آيدىن نفرت له
 دالغانماقدا ايدى. پهلوان حيدر ايله وارطان اوز - اوزە دۇردولار.. نئچە
 لحظه هر ايكى سى بير بيرىن گۆزدن سوزدوردولر ايكى گولەشن
 آياقلارىن بير - بيرىندىن آچىق حالدا، آدىملارىن آغىر گۆتورەرك بير -
 بيرىنە ياناشدىلار. هر ايكى گولەشن نىن اللرى «بئلى باغلى لار» جايناغى
 كىمى قاباغا اوزانمىشدى..
 منە بئله گليردى كى پهلوان حيدر بويارىشى اودوزاجاق.. بير دۇنەدە

اۋزومە دئەدیم کی کاش اۋنو یاریشماغا اۋجە شدیرمه یه یدیم..
 نئچه لحظه اۋلر هاوادا، حرکت ائله دیلر. سانکی ایستیردیلر بیر - بیرینین
 فیکرین چاشدیرسینلار..
 پهلوان حیدر بیر گۆزقیر پیمیندا، وارطانا طرف آتیلیب، آلتیندان دولماق
 ایسته دی. آمما وارطان اللرین اونون بئلینه دۆلاییب، قاباغا طرف
 چکدی، بو حرکتدن پهلوان حیدرین اۋلری وارطانین یاغلی بدەنین
 زویوب، اوزو اوسته یئره طرف گئتدی.. آمما هله وارطان باشقا بیر
 حرکت ائتمەدن پهلوان حیدر یئرینده دیک دۆردو..
 ایلک جومما پهلوان حیدره آنلاندی کی آرتیق گره ک احتیاط ائله سین.
 یئنه ایکی گولەشن اوز - اوزه گۆز - گۆزه دۆردولار. نئچه آددیم ساغ -
 سۆل لارینا حرکت ائتدیلر.. کیمسەدن سس چیخمیردی. تکجه
 گولەشن لرین یئره دۆیولن آیاقلارینین سسی ایدی کی گوروب - گوروب
 جینگیلدیردی..
 بیردن وارطان، پهلوان حیدرین ساغ طرفیندن توتماق او چون قاباغا
 سیچرادی. پهلوان حیدر اۋزون گئری چکدی. آمما وارطان ساغ الین
 پهلوان حیدرین قورشاغینا سالیان سرعتله سۆل الین اونون کمرینه
 دۆلادی.
 نئچه لحظه نفس چکمه یی اونوتدوم. ایستیردیم گۆز لیریمی یۆموب،
 پهلوان حیدرین اودوزماسین گۆرمەیم.
 آمما کیرپک لیریم سۆزومە باخمادی!!
 وارطان، پهلوان حیدرین بئلین قاتلاماق او چون وارگوجو ایله زور
 گلیردی.
 بو مطلبی دیشلری نین آلت دۇداغین سیخماسیندان آیدین آنلاماق

اۋلوردو.. بیر نئچه لحظه حیدرین قیچلاری یئره سورتولدو..
 اوزونون رنگی، زامان اۋتدوکجه قیزاریردی..
 نئچه لحظه اۋ حالدا چکیشدیلر - یاواش - یاواش پهلوان حیدرین تری
 آلتیندان اوزونه آخماقدا ایدی.. پهلوان حیدر مجبور ایدی زور چکمکله
 یاناشی، اۋزونده او آغیر وضعیتدن قورتارسین.. ائله اۋنا گۆره بیردن
 بدەنین بۆش توتدو، بلکه وارطانین اللری آراسیندان زویولده ییب،
 آشاغی سوزسون. آمما وارطان بو بوشالماغی پهلوان حیدرین گوجونون
 توکنمەسی کیمی دیرلندیریب، وارگوجوله اۋنو یئردن قالدیرماغا
 تریپندی. پهلوان حیدرین آیاقلاری یاواش - یاواش یئردن قۇوزانیب،
 وارطانین باشی اوسته چکیلیردی.. وارطان بیردن پهلوان حیدری
 باشیندان آشیردی..
 نئچه لحظه گۆز لیریمی یۆمدوم.. گۆز لیریمی آچارکن پهلوان حیدری
 آیاقلاری اوسته یئره آنمەسین گۆردوم. اۋ چوخ چتین لیک له اۋزون
 ساخلایا بیلیمیشدی.. آراۋئرمەدن تۆۋشە بیردی..
 ایکی گولەشه نین اوزوتردن ایسلانمیشدی. پهلوان حیدرین کۆینه یی
 بدەنینە یاپیشمیشدی. نئچه لحظه هر ایکی سی حرکت ائتمەدن یئرلرینده
 دایاندىلار. دۇستاقلار هیجانندان یئرلرینده دورانماییب،
 قیمیلداشیردیلار.
 بیردن پهلوان حیدر یئره، آیلیب، اۋلری نین آیاسین تۇرپاقلادی. سونرا
 وارطاناساری آددیملا دی. بو کره پهلوان حیدر اۋزویله دانی شیردی..
 چوخ چکمه دی کی ایکی گولەشن سارماشیدیلار.. بو گولشەده هئچ بیر
 قاید - قانون یوخ ایدی. هر ایکی سی ایستیردی اۋز اۋیون داشین یئره
 وورسون...

بیر گۆز قیرپیمیندا پهلوان حیدر، وارطانین قالین قئیم کمرینه بارماقلارین
ایلیشیدیریدی. اؤنو قاباغا چکەرک، بارماقلارین بۇشلادی.

وارطان قاباغا طرف اییلندە، پهلوان حیدر اؤنا گیرەو وئرمە ییب قۇللارین
یئلینە چنبرلەدی. وارطان اؤزۈنە گلینجە اؤزونو پهلوان حیدرین باشی
اوستۈندە فیرلانماقدا گۆردۈ.

پهلوان حیدر، وارطانی یئرە چالاندا، یئر آیاقلاریم آلتیندا تېترەدی...
نئچە لحظە کیمسە دن سس چیخمادی.. کیمسە اینانا بیلەردی پهلوان
حیدر، وارطان کیمی بیر آزمان آدامی باشی اوستە قالدیریب، یئرە
چالسین..

وارطان نئچە لحظە یئرە قالدی. آیغا دورماغانە اوزو واریدی، نە
گوجو..

پهلوان حیدر منە طرف دۆنەرک :

- گۆرۈرسن ائلین نە قدرتی وار ؟! - دئیە سۆرۈشدۈ.

- نە ائلین ؟! - تعجبە لە سوال وئردیم.

باياق اودوزماغیما آزالاندا جماعت منە قویدوغو آدا فیکرلشدیم...

«پهلوان» آدینا.. ائلیم اؤ قدرە آدام ایچیندن منی پهلوانلیغا لایق
گۆرمۈشدۈ..

ایندی من نە جور ائله یە بیلیردیم بیرینە اؤدوزام... بو ائلیمی باشی
آشاغی باشی ائتمک دئییل دی می ؟

نئچە لحظە پهلوان حیدرین اوزۈنە باخدیم. من دن آیریلما دان ! «بو
گولشده غلبه گلن منیم ائلیم ایدی، ائله... - دئدی.

- سون -

۷۶ / ۱۲ / ۲۸

ناخیشلی مندیله

گۆرۈزون سۇن آیی ایدی. «اؤ» قالین و بوزملی آرخالینغا بورونموش
حالدا، آستا - آستا، تکجە چۇخ چتین ایزی گۆرونن بیر جیغیردا ایرەلی
گئیدیدی. گاهدان جیغیرین ایری داش لاری قیچنین قنشریندن
سیچراییب اطرافا آتیلیدی. اؤ قاباغا یئیین گئتمە یە جان آتیرسادا،
باشیدلی اۆلدوغو و قیچلارینین چکەسی اؤنا بو ایماکانی وئرمیدی.
آذر آیینین شاختا و دۆنداریجی یئلی اؤزون پالتارینین اته ک لرین اؤیونا
تۆتمۈشدۈ... اؤنون آت سیز چنەسی اوستە نئچە آغ توک گۆرونوردۈ.
یۆلون اؤرتاسیندا بیردن دایاندى. باشین بیر آزالدی یاراق، اوزاقلار دقتلە
باخماق اوچون ساغ آلی ایله گۆزلویون یئکە و یاستی بۇرونو اوستە
تربتدی.

- بو نئچە مدّت دە کی گلە میشم یۆل لار اوزانیب سانکی... - دوشوندۈ.
سۇنرا همین آلی ایله روزگار آلتینا قۇیموش قیریشلاری اؤوب یئنی دن
یۆلا دوشدۈ باشلاریندا قوزغون لاری اؤوا سالمیش قلمە آغاجلاری، ایلک
گۆزۈنە گۆرونن آغاجلار اۆلدۈ. ایرەلی گئتد دیکجە قلمە لرین قۇرو
شاخەلری و نازیک - یوغون گۆدەلری و نہایت دە سۇواقلی، اؤزون و
نئچە یئردن یارالی دیوارلار گۆزۈنە دەیدی. چۇخ چکەمدی کی اؤزونو
دیوارلارین آراسیندا بیر تالی لاری اؤغورلانمیش قاپی نین اؤنۈندە، گۆردۈ.
قاپی نین آستاناسیندا دایاندى، نئچە لحظە اطرافینا باخدی. بیر بۆیوک

محوطه قاباغىندا آغيز آچمىشىدى. محوطەنىن ساغ طرفىندە گىنىش بىر يىردە خىلىك اوت - علف و قامىش بىتمىشىدى. اوندان بىر آزارالى چىي كىرىپچىدىن تىكىلمىش بىر بىنادان، اۇچوب - توكولموش دىوارلار و آشاغى گلمىش تاواندان باشقا بىر زاد قالمامىشىدى. دامىن يۇغون و گامدان دويونلو دىرەكلرى، يىرە ساللامىش و پردىلر و دامىن كولهشى محوطەنىن اورتاسىنادىك سىپەلنمىشىدى، سانكى بىر تۇپ بىنايا دەيمىشىدى.

- آى قىسال خانانا!! سىن دە چۇخلارنى يۇيۇپ يۇلا سالىپلار.. آمما ايندى اۇزون...

سۇزون قۇتارمامىش قۇيدو...

گىرەجك يىرىن اوزبە اوزونىدە، محوطەنىن دىوارلارى زاويه تاپىپ، دارىسقال اولان يىردىن اوياندا گۇرونن قىر داشلارىنا باخدى سۇنرا سىرعتلە اۇ طرفە دۇغرو گىتتى.

قارشىسىنا چىخان اىلك قىرىن يانىنا چاتدىقدا، يىنە دا ياندى. نىچە لحظه دۇداق آلتى بىر زادلار اۇخودو...

«آللاھ ھامىزا رحمت ائلە سىن»، دىيىپ، قىرلر آراسىندىن اۇزونە يۇل تاپدى.

قىر داشلارىنىن چۇخو چاتلامىش، بعضىلرى ايسە يىيەلرى كىمى تۇرپاغا دۇنموشدو.

بىر چۇخ قىرلىرىن دە، باش يازىلارى سىلىنمىش، بدەنلرى چۇخورا اۇتورموشدو...

«اۇ» آخىردا تۇر - تۇرپاق اوستونو اۇرتوموش بىر قىرىن اۇنونىدە دا ياندى. بىر سۇيۇد آغاجى قۇرۇموش دا، اۇ قىرىن اوستونە باشىن ايمىشىدى. سانكى اۇ قىرىن يىيەسىنىن قاباغىندا و اۇنون گۇردويو ايشلرى

قارشىسىندا اۇزون حقىر سانىپ، اۇنا حۇرمەت ائدىردى.

قىرىن باش حىصەسىندە بىر دەمىر چىچىوۈ اىچىندە بىر عكىز گۇرونوردو. عكىزىن رنگى گون اشەلرى آلتىندا چۇخ قالدىقدا سارالىپ، عكىزىن بعضى يىرلرى آيدىن گۇرونوردو.

«اۇ» نىچە لحظه عكىزە زىللەندى. عكىز بىر گىنج، حدودىلە ۲۱ ياشىندا اولان اۇغلانى گۇستىرىدى..

«گۇروسىن! اۇز سۇزوم اوستە وارانم.. دىدىم حىتمىن سىن شەيد اولان گونىدە مىن ھاردا اولسام گلەجەيم.. و ايندى گلمىشم..»

يىرە چۇمبەلدى. سۇنرا دىدى:

- بىر آى ايدى شەردە ايدىم.. حىتمىن يادىندا دىر باشىما نە گلىپ دىر..

نىچە لحظه رنگى گىتمىش عكىزە باخدى..

- كاش اۇگون مىن دە اولەيدىم.. آمما.. آھ... روزگار مىنى دىرى ساخلادى بوگونلرى گۇروب آرتىق زجر چكەم..

جىبىنىدىن بىر آى - اولدوز نىقىشى اوستونىدە تىكىلمىش مىندىلى چىخاردىپ، تۇزلارى سىلدىكجە، داشىن قازىلمىش يازىلارى آيدىن اۇخونوردو: «وطن اۇغروندا شەيد ترخان ايلات ۱۳۲۵ شمسى»

داشىن اوستونىدە بو نىچە كىلمەدىن علاوۈ باشقا بىر زاد يازىلمامىشىدى.

- چۇخ اىستىردىم يىنە سىنى گۇرەم.. قورخوردوم خىستە خانادا اولوب، سىنى سۇن دىفە گۇرەنمەيم..

بىردىن آغلاماغا باشلادى.. دىزە چۇكدو. آللىرىن قىر داشىن اوستونە قۇيدو. باشىن آھىيىپ آلىنىن داشىن اوستونە قۇيدو..

- ھىق.. ھىق...

آغلاماق سىسى قىرستاندا جىنگىلدىردى..

سىرىن و شىدلى يىل اطرافىندا، يازدا بىتىن اوت - علفلىرىن نارىن

يارپاقلارين قۇپارىپ، اۋزو ايلە اپارىردى. سۇيۇد قۇرو شوولارين اۋينادىردى..

آغير قارين ايچيندە، كىندىن ئاشىكدە، اۋزون تىك گۇردو. سورمەيى خۇتابورونموشدو.

باشىندا بىر قارا كىچى توكوندن تۇخونموش بۇركو وارايدى.. اۋ سرعتلە اوجالغى ديزە قەدر چاتان قارين ايچيندەن ايرەلى گىدىردى.. نىچە لحظە ايدى كى اصلى جادادان دۇنموش، «قارا آر» چايى نىن كىنارىندان ايرەلى گىتمەيە باشلامىشدى.. چايىن اۋردا اۋلدوغون بىلىر، آما آخىدىغىن گۇرموردو. سرعتلە آددىم آتماغا چالیشارسادا، اوستون قارتوتموش چايىن ايچينە دوشمەك قۇرخوسو اۋنو احتياطلا داورانماغا مجبور ائىردى.. بىر كره ايلان وۇرموشلار كىمى گىرى سىچرايىب، خىلىك اۋزون بۇروق يۇل گىندىن سۇنرا يۇلونا داوام وئردى..

گون اۋرتاچاغى ايدى. آما گوندن خبر يوخ ايدى. قالىن بولوتلار گۇيو توتوموشدولار. نىچە لحظە ايدى كى باتى دان آسن سىرىن و دۇندارىجى يىل سرعتينە آتىرمىشدى ساغدان - سۇلا، گىرىدن اۋنە هىرمانى قار آلمىشدى. بىلە نظره گلىردى كى يىره قالىن و آغ بىر اۋرتوك سىرىلر. اۋزاقدا «قارتال» داغلارى سىس ايچيندە گىزلىنىشىدلىر..

هاوانىن نە قدرە و نىچە درجە شاختا اۋلدوغونو بىلمىردى لاكىن بدەننىن سوموك لىينەدەك اوشومەسىندىن دۇيدو هاوا چۇخ سۇيوقدو. اۋ ايندىيەدەك بىلە بىر سۇيوق و شاختانى سىزمە مىشدى.

آغزىندان ئاشىگە گلن اىستى تۇوشەيى، ايكى هفتەلىك ساققالى اوستە قىرۇوكىمى دۇنوب، آرىق چنە سىنە ياپىشىردى.

اۋنون قاراوگىن شالوارى اوستە، ساغ طرفدە بىر «ناقان» گۇرونوردو. خىلىك زامان ايدى كى «قارتال» داغلارنى سارى آددىم آتىردى. عىسكر

پوتونلار آلتىندا اۋزىلن قارلار گروپ - گروپ سىس وئىردى..

بىردن دۇنوب گىرىيە باخدى. سۇنرا گۇزلىرىن اطرافىنا دۇلاندىردى. سانكى اىستىردى آتلاسىن، دالىجا گلن وار يا يۇخ..

دۇردوغو يىردن بىر آيرى - بوروق آياق ايزلىرى آردىندان تىكجە نىچە يىردن توستوسو بۇروم - بۇروم گۇيە قالخان كىندەدەك اۋزانمىشدى.

كىمسە دالىجا گلن يۇخ ايدى. اۋ بو مطلبى دۇياركن، يىنىدن قاباغا گىتمەيە باشلادى.. هردن دە باشىن قاوزايىب، چن آلتىندا تىكجە شىخ - يى گۇرونن قارتال داغلارنى باخىردى.. نىچە لحظە فىكرە دالدى..

بىردن آلىنىن آلجە بىن چخاردىب، خوتونون جىيىنە آتدى.. آذر آيىنىن سىرىن يىلى شىدتلە آلىنە چالدى. بىر گىزىلتى آلىندى بىيىنە سىزلادى.. نىچە قۇرو كىشىمىش دنەسى كى بارماقلارى آراسىندان آغىزىنا آتلىدى. سۇنرا آلجە بىن تاخىب، آغىزىندا كىلارى چىينەيە رك، آلىن هۇولادى. نىهايت بۇيۇنونا دۇلامىش شالىن آغىزىنادەك چكدى.

قىافەسى اۋنو ۲۵ - ۳۰ ياشلى گۇستىرىدى. هاوانىن سۇيۇغوندىن بۇرونون اۋجو قىزارمىشدى. نىچە لحظە ايدى كى قار يىئەدە ياغماغا باشلامىشدى. نارىن قار سرعتلە باش و چىيىن لىرىن آغارتىدى.. قارين هانسى طرفدن آسدىگى آيدىن دىيىلدى. قار شىدتلە هر طرفدن اۋناۋزون چالىردى. آغىزىنىن قىرۇو گىتدىكىچە چۇخالىر، سىنە سىنە طرف سالالىرىدى. اۋائىلە اۋخالدە دوشونوردو:

«گرەك قورد زاغاسىندان كىچەم.. يۇخسا بۇردا كولك منى قۇيالايا جاقدىر!...»

بىردن يىره تۇيوردو.. توپورچىك قارلار اوستە تىكە بۇزا دۇندو.

- گرەك اۋزومو «آغ داش» كىندىنە چاتدىرام.. يۇخسا مىن دىن قاباق ژاندارمالار چاتار «ترخان» - ي اۋلدورەرلر.. گرەك اۋنا دىيەم كى

ژاندارمالار گلیرلر! گره ک دئیهم کی زامان دۇندو. ائویمیز ییخیلیدی..
گره ک دئیهم اوزونو قۇروسون.. - دانیشا ایره لی گئیدیدی..

گاهدان دا حیرص له ناقانین دسته سین سیخیردی.. قارتال داغین یانینا
چاتاندا، نئچه لحظه دایانیدی. داغ هئیتله گۆیه باش قالدیریپ، آغارمیش
باشین چن ایچینده گیزلتمیشدی...

قار شدتله اوزونه چارپیردی. نئچه آددیم داغین ساغ - سولونا گئیدی..
سانکی ایسته ییردی بیر یئر تاپیب، داغدان کئچسین..

بیردن گۆزلی پارلادی - تاپدیم - دئدی،...

بیر آنلی و یئکه ماغارانین اؤنونده دایانمیشدی. ماغارادان قارانیلق
اٹشیگه گلیردی! نئچه لحظه قارانیلیغا زیلله ندی. بده نی نین قارلارین
سیلکه دی. یئل سپه له ین قارلار باشی نین اوستوندن آشیردی. دۇنوب
گئریه باخدی. گلدیگی یۇللاری داها آیدین گۆره بیلیمیردی..

بیرده آلین کمرینه طرف آپاردی. ناقان اسلحه سین چیخارتدی.. لوله سین
قارانیلق ماغارایا طرف توتدو..

گولله آچیلماقلا بیر دهشتلی سس ماغاردا جینگیلده دی. نئچه
لحظه یه دک گولله نین سسی قۇلاقلاریندا زینگیلدیردی.

احتیاطلا سۇل آلین دیوارا سورتیه رک ایره لی گئیدیدی. ساغ الینده کی
ناقانی قاباغا توتوموشدو. احتیاط آما ایمکانی اۇلدوقجا یئیین ایره لی
گئیدیدی. گۆزلی بیرزاد سئچمه ییردی. آما قۇلاقلاری هر بیر سس
آردیندا ایدی.. آددیملاریندان سئوای باشقا بیر سس ائشیتیمیردی...

اوزونه سرین بیر سازاق قاباقدان ده ینده :

- دئیهم سن یئتیردیم - اوزونه دئدی.

قاباغا گئتدیکجه سرین یئل شدتله نیردی. ایشیغی گۆره نده، قاچماغا
باشلادی، ماغارانین باشیندان ائشیگه چیخمامیشدی کی بیردن

دایانیدی... ساغ طرفینده بیر قارا حئیوان بیر داش اوسته دوروب،
اوزاقلاردا توستوسو گۇرونن بیر یئر باخیردی.

- قورد! - دئدی:

ناقانین لوله سین حئیوانا طرف توتدو...

گولله آچیلماقلا قورد یئریندن سیچراییب، بیر بۇغولتو سسله داش
اوستوندن قارلارین ایچینه دوشدو. اۇ قۇردو سایماندان یۇلا دوشدو.
هله اسلحه آلینده ایدی. کن دین توستوسون گۇردو کده، بیر گیزلی
سئوینچ اوره یین چۇلقادی.. هله نئچه آددیم یئریمه میشدی کی بیردن
قیچی زویولده ییب سرعتله آشاغی یا طرف - بیر دره جیگه - گئتدی.
بده نی نئچه یئردن بتر آغیریدی. نئچه لحظه قارلا ایچره قالدی.. آما
بیردن آیاغا دۇرودو. شال بۇینوندا آچیلیب قارلار ایچره قالمیشدی.
شالی گۇتورمه دن یۇلا دوشدو.. چۇخ چتین اوزون اۇرادان ائشیگه
چیخارتدی. یۇل گئندده بیر قیچی چکیردی، سانکی بتردن
بۇرخولموشدو..

کن دین پالچیق و چۇمورلو ائولری گۆزلی اؤنونده اؤیناییردی..

- داها یئتیردم... ایندی ترخانا دئیهرم اوزون قۇروسون... ژاندارمالار
گلیرلر...

کنددن هئچ بیر سس قالخمیردی.. هر یانی سوکوت بوروموشدو.

بیردن کن دین اورتاسیندا نئچه قۇرشون سسی قالخدی.. نئچه ایت
هورمه سی آردیجا.. یئرینده دایانیدی...

آلین کمرینه طرف آپاردی. ناقان یوخ ایدی. اؤنو ییخیلاندا قارلار ایچره
سالمیشدی.. نئچه گولله سسی ده قالخدی. سرین بیر ترآلینا قۇندو.

اوره یی بتردن چیرپینیردی. بیر دهشتلی قادانین اوز وئرمه سین
آنلامیشدی. بیردن اوجادان - سسی داغلاردا جینگیلده ین توپ کیمی -

باغیردی :

- ترخان !!..

باشین قاووزادی.. اوزونو ترخاتین قبری اوسته گوردو.. نئچه لحظه چاشمیش اطرافینا باخدی.

باشین ترپتدی. «هئق... هئق...» - آغلاماغا باشلادی :

- ترخان !. ترخان...

اوره بی بتردن سیخینیردی..

باشین آشاغی سالدی. آلتین قبر داشی اوستونه قویدو :

- اگر.. اگر من تئز یئترسه ایدیم.. حتمن سن ده دیری ایدین... - آغلایا - آغلایا دئدی.

گوز یاشلاری قبر داشین ایسلادیردی..

نئچه لحظه ایدی کی قار یاواش - یاواش یاغیردی... بیردن آسن یئل الینده کی دستمالی، او دستمال کی ترخانین قبرین سیلمیشدی، گوتوروب اوزوایله قلمه آغاجلارینا طرف آپاردی.

دستمال بیر بوتاغایلیشیب اوردی قالدی.

هاوا گئتدیکجه قارانلیق لاشیردی.

بیر حالدا کی قارقوچاکیشی نین اوستونو اورتوردو، قلمه آغاجی نین باشیندا، آی - اولدوز اورتاسیندا اولان مندیل بیر بایراق کیمی یئل - ین یاردیمی ایله قار و شاخسانی سایمادان اویناییردی...

- سون - ۷۶

ل. خوشبخت

هارداسان گل یئنه
من

ھارداسان...

سنى

تارىخىمىن صحىفەلرىندە

اۋنو دا

قىزىل صحىفەلردە

گۈرۈرەم،

أمما چاتايلىمىرەم

□

سنى

اورەيىمىن درىنلىيندە

اۋنو دا

دردلى اورەكدە

گۈرۈرەم،

أمما باتا يىلىمىرەم

□

سنى آتامىن سۆزلىرىندە

اۋنو دا

عاشىق لار سۆزلىرىندە

گۈرۈرەم،

أمما قانا يىلىمىرەم

□

سنى

تورپاغىمىن رنگىندە

اۋنو دا

كدەلى رنگدە

گۈرۈرەم،

أمما تاپايلىمىرەم

□

ھارداسان گل يىئە

سنى ايستەيىر

تارىخىم

اورەيىم

سۆزۈم

يورۇم.

رسول سفیدگر شہانقی

قارانلیق
اولدوز
آذربایجان
ایلیک پاییزدا

ایلیک پاییزدا
قارانلیق
اولدوز
آذربایجان
ایلیک پاییزدا

ایلیک پاییزدا
قارانلیق
اولدوز
آذربایجان
ایلیک پاییزدا

من ...

من

گۆز یاشی نین اولوسویم
قیزیل یاشلارین
پارلاق گونشین

□

من

تاریخین توتغون سسییم
قانلارین بالاسی
ایگیدلرین یاراسی

□

من

آسلانلارین نعره سییم
آذربایجان اوشاغی
قهرمانلار بولاغی

قارانلىق

م. صداقت اوچون

بو قىرىب دونيانىن قارانلىغىندا
بشرىن گوندە بىر گوهرى ايتىر
گونده بىر اولدۇز سۇنور سىمادا
گونده بىر بۇلاغى سونونا يىتتىر

هر يىره باخىرسان، گۇرورسن بىرى
الىنده بىر تىشه وۇرۇر كۆكۈنە
سعادىت آغاجىن دوشونمور بىر آن
سۇنسوزلوق چايىنى سۇرور كۆكۈنە.

آرخالانماق اولمور داغا دا ايندى
داغى دا گورورسن آلىب دىر قۇدۇز.
ياز گونو بىر اۇزۇن آرزو يادۇنوب
داى قۇخور، بو يىرلردە دۇز.

لاكىن من آمىنم گونش بايراغىن
ائىللىرىم يىئىدن قالدىرا اجاقلار.
كولكىن يازلاردا قۇرولموش تىختىن
تارىخلر يادىندان سالدىراجاقلار

آرازىن دالغاسى سۇكچك دانى
بويىچاق قارا گون خاطره سىنى.
بولبول اونوداجاق قارقا قۇشماسىن،
يوردلار سالاچاق ماھنى سىنى.

خۇش گوندور اۇگون كى دىنلەيه سارا
خان چوباننى يىندىن وصال نغمە سىن
خوش گوندور اۇگون كى آرازلار بۇغا
سارالار يىئىنە، ظالمىن سىنى.

اولدوز

گىجەلر بىر اولدوز

اغليردى يالقيز

سانكى بىر گيزلىن درد ياخىردى جانين

گىجەلر بىر اولدوز

جان اتىردىكى

ارتىق پارلاسىن

گىجەلر بىر اولدوز

كوكسون يارىردى

اوره يى نوروندان جام دۇلدۇرۇردۇ،

چاليشىردى اونو چاتدىرسىن يىره.

بىر گىجە اولدوزۇن گلەمدى نۇرو.

حزىن پارلايىش دان اۇلمادى خبر

سۇردو يولداشلارى

هانى بس اولدوز؟

اۋىندەن اۋكۇچوب، گىدىب

- دىدىلر

نئچە گۈندىن سونرا

كۇچرى قوشلارى

گۇرموشلر اۋنو،

افقده گىدىرمىش

سس سىز - صداسىز

يارىلمىش باغرىندا

لاكىن گۇرموشلر

ياتىب منىلراوشاق

چىلپاق - نواسىز.

آذربایجان

چالا جاغام
دئییه، گلدی
ائل شاخارکن
سئل آخارکن
قوش اوچارکن
گول اچارکن
بو دۇرومدان
وقاچارکن سنی دئدی :

چالا جاغام
آزغین قۇدوز سنه ساری
سنی دئدی
سنی دئدی
سنی دئدی
سنی دئدی
قودوز قاچدی
آذربایجان.

ایلیک پاییزدا

غملی باغبان گیردی باغا
باش ساغلیغی سؤیله یه یاسلی بولبوله
گۆردو بولبول
قیزیل گولون مزاریندا
حزین سسله اؤخویور :
ائی خزان گوونمه اؤز قدرتینه
سانماکی قدرتین پایدار اولار
یقین کی سعادت بیزه ده دؤنر
دونیادا سنه ده دؤغولار..

يحيىٰ صلاحلو

.. ھم سارانی
قارا اورەك
ایستەرم

.. ھم سارانی

گونش دۇغمور، كئچن آخشام سئل آپاریب گول سارانی
اینانیلماز سۆزلر کیمی بیردە دئشیب لاپ یارانی
گۆز یاشیملاقان قاریشیب ماتملە غم باریشیب
دای گۆزلریم سۆیلە ییری: بیلیم آغی یا قارانی
چاییمیزدان قان آخیری آراسالیب آرامیزا
یولداش گلین بیر کۆرپویلە یاناشدیراق بو آرانی
چیراق سۇنوب ائو یخلیب شاختا ووروب گول سۇلوبدور
نۇلار کی سئل گلەمەیشدن بیز ائلیهیک هر چارانی
گونشدن دە ایشیقلى ایدی ھم دە گۆزەل اولدوزلاردان
اۇتاناردی اوز توتاردی گون گورەندە آی پارانی
آما اجل تانیمدی بو یاخشی دی یا کی پیس دی
سئچدی اجل یاخشی ایچرە ھم «یحيىٰ» نى ھم سارانی

قارا اوره ك

دالغانلار قانلى دهنيز هر بير آن طوفانلى دهنيز
 ائللر ايچره دۇرولودور بيزيم ده بو شانلى دهنيز
 چوخلو گمى گليز كئچير، بيرى ظاليم بيرى مظلوم
 ظاليملرى مظلوم او چون بوغور بو ايمانلى دهنيز
 عشقimiz چيىنلرى يارالى دير يوك چكمكدن
 بير از سو وئر يارالى يا درديمه درمانلى دهنيز
 غيرت بويوك كيچيك ليه باغلى دئييل عالم بيلير
 غيرت سنده داشير، جوشور اقيانوسدان جانلى دهنيز
 عالم سنه باغلى قاليب يئر سنييه ياشاييرى
 گوزلر چيخير پاخيل ليقدان، تك سن سن احسانلى دهنيز
 سنى گوروم قيامته قدير داشيبدا جوشاسان
 منيم قارا اورهيىمى ائيله يه سن قانلى دهنيز

ايسته رم

من گوروش عشقيه هر گون خلوت يار ايسته رم
 قالسام آج ايللر بويو تك، ياردان افطار ايسته رم
 يار يولوندا اگر اولام من لايق اولمك، بيلين
 باشيى منصور كيىمى اوندا سردار ايسته رم
 باخ سوزور كيىپك لريمىن قطره - قطره گوز ياشيم
 تكجه من بو روزگاردا ن وصل دلدار ايسته رم
 قالمادى تاب و توانيم اى پرى، خ هاردا سان
 آرزوم تكجه بودور؛ تئزليك له ديدار ايسته رم
 مخلوغون ذاتيندا دير هر كيىمه بير زادى سئور
 بولبولم من ده اوره كدن سئير گلدار ايسته رم
 خوش دئييل بوش-بوش نگارين آيلشه «يحيى» بوگون
 سازى آله مى قاباقد يارى خمار ايسته رم

قارابولود

اۋدلو بىر سئويم غملى يۇل

اۋدلو بىر سئويم

كئشگە بىر شىرىن خولىدا
گۆى قىرمىزى ياشىل تىك بۇياقلاردان
اينىجە مەرمەر قۇللارىندا
بىلەرزىك اۋلوب تۇولاناردىم.

يادا بىر جوت نارىن سىرغا اولوب
قولاقلارنى اتييىندىن، تىللارنى ايچرەسىندىن
آى - اولدوز تىك
آسلانىپ، پارلاناردىم.

غملی یول

غملی یولدا گئدیردیم، آستا - آستا
غم اوره کده، سۆز ديلمده
دوشوردوم غملر چرچيوه سينه
آمما، يئنه بيلمه ديم ائل اوباميزا.
سئوگی دن هئچ بير آنلامادیم
هيچراندا قاچالی.
آل آله يئتمه بير

وفادان قالالی.
ساچلاريندان نه دن کئچمير
بلالر آزالی.

آه! آليشديم
كۆنولده سۆزو سوسدورانمادیم.
دنيزلرده دوغولدم
آرازلاردا بوغولدم
اوره ك كۆزون سۆندوره نمه ديم.
گونش باجالاردا
سئل آخارلاردا
سۆزلر يارالاردا
سانكى، من آرخالانديم آراز -

كئشگه بير گوللو بايراق تك، لچك تك
اۆلموش اۆلماسا
ياناقلارين تك، آلا چيچك تك
ساچلاريندان يئل لنيب، بارلارنارديم

تئللرينده ساچيلميش چيچك،
اۆلموش اۆلماسام
قۇللاريندا ييله رزيك تك،
دۆلموش اۆلماسام

كئشگه كۆنلونون بير دار بوجاغيندا
اۆدلو بير سئويم اۆلاردیم
اوره يين چيرپينيپ، آخاركن
قۇيوندان ياتيپ، اۆدلاناردیم.

قارشيلانديم داغا - باغا

يالنيز!

گۆرمه ديم ايستكدن بير نيشان

سانكى دوزلر اولوبدور يالان

دويغولارلا داشيرديم

غم يولوندان اشيرديم

أما!

اولمايا آل قاتا غميه

زنجيره اولان اليمه

سوسدورولموش ديلمه

يالنيز! يالنيز!

ساز تكلينده سۆزوم وار

اثل اولبامدا گۆزوم وار

على قديم خانى

سنه سارى

كيمم من

تصوير

خوش گليبسن

سەنە سارى

داغدان يىنىدىم دوزە دوشدوم
سۇللارلە اوز-اوزە دوشدوم
كۆرپوسالدىم سارماشيقدان
كەچدىم سۇلدىن سەنە سارى ...
أتەيىندە آل آملار ...
أخىب سۇيا، سنى تارى...
بىردىش ألما
بىر ايچىم سو
يىنى دن جان وئەرەر مەنە
يۇلادوشەم
چايدان، چۆلدىن سەنە سارى...
تەكجە بىر سال ديوار قالدى
أشانمىرام
يىخانمىرام
سنى تارى!
سەن دە بارى
بو ديواردان بىر دىشيك آچ
بىر پىنجەرە...
مەنە سارى...

كىمەن

مەنە...
مەنە تانىتىدىرما
يالان يالان
ھاردان گلدېم
ھارالېيام
يا كىمەن مەن
اىل اۇباما نىزەر سالسان
بىللى اۇلار
سازىم - سۇزوم
اىزىم - تۇزوم.

تصویر

ایستہدیم...

عشقیہ یاراشان یازام

بۇندان گۇزەل تصویر یارادانمادیم

یاغیشلی کوچەدە

آچیق پنجرە

گۈنشە قول آچیب

سنى چاغیریر

سنە چاغیریلماغا

سنى باغیریر.

خوش گلیبسین..

بۇگون سحر

ایلک دفعە دیر،

قیزیل گولوم قونچا وئیریر.

باغچا دۇلوب طراوتلە

عطیر ساچیر دۇردبیر یاندان

یاشیل یازدا،

سلامیم وار

قیزیل گولە،

قۇنچا سینا.

آسلان اۇغلوم

خوش گلیبسین...

بو كىتابى حاضىرلا ماقدا م. كرىمى جنابلار يندان
تشكر و مىنتدار ليغىمىزى بىلدىرىرىك.
«يازيچىلار»

ياخين گله جكده «گونش» ين ايكىنجى شعر و
حكايته تۇپلومون گۆزله يين.
«گونش»